

Ústavní soud

Joštova 625/8

660 83 Brno

DS: z2tadw5

Sp. zn.: (nepředchází)

Stěžovatelka: **guidemedia etc s. r. o.**, IČ: 29282349
Příkop 843/4, 602 00 Brno, DS: g523kny

Zastoupena: Mgr. Robertem Cholenským, Ph.D., advokátem
Bolzanova 461/5, 618 00 Brno, DS: 764rs4p

Účastník: **Nejvyšší soud**
Burešova 571/20, 657 37 Brno, DS: kccaa9t

Vedlejší účastníci:

1. **Nejvyšší státní zastupitelství**
Jesuitská 585/4, 660 55 Brno, DS: 5smaetu
2. **Stanislav Beer**, nar. XXX
XXX
3. **Pavel Kamas**, nar. XXX
XXX
4. **Lukáš Novák**, nar. XXX
XXX

Ústavní stížnost

s návrhem na zrušení části právního předpisu, směřující proti
usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2016, č. j. 8 Tdo
819/2015-43,

podaná podle ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb.,
o Ústavním soudu (dále jen „ZÚS“)

Elektronicky

Plná moc

Přílohy: dle textu; podle seznamu

I. Rekapitulace

[1] Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2016, č. j. 8 Tdo 819/2015-43 (dále jen „*napadené usnesení*“), bylo k námitce podjatosti vznesené stěžovatelkou rozhodnuto, že soudci Nejvyššího soudu JUDr. Jan Bláha, JUDr. Milada Šámalová a JUDr. Věra Kůrková nejsou vyloučeni z projednávání její trestní věci.

[2] Protože napadeným usnesením bylo zasaženo do práva stěžovatelky na spravedlivý proces a proti napadenému usnesení nelze brojit žádnými dalšími opravnými prostředky, stěžovatelce za této situace nezbývá než obrátit se na Ústavní soud touto ústavní stížností.

Důkaz: usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2016, č. j. 8 Tdo 819/2015-43 – v příloze

II. Stížní body

II.A Porušení zásady *nemo iudex in causa sua*

[3] Podle ustanovení § 31 odst. 1 trestního řádu (dále jen „*TrŘ*“) rozhoduje o vyloučení soudce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení z důvodu podjatosti ten, kterého se tyto důvody týkají, a to i bez návrhu. O vyloučení soudce nebo přisedícího, pokud rozhodují v senátě, rozhodne tento senát.

[4] Toto ustanovení představuje v celém právním řádu České republiky singulární případ, kdy o svém vlastním vyloučení z důvodu podjatosti rozhoduje ten, vůči němuž byla námitka podjatosti vznesena. Zjevný deficit ústavnosti tohoto ustanovení, jež je v příkrém rozporu se starobylou právní zásadou *nemo iudex in causa sua*, je zdánlivě zhojen ustanovením § 31 odst. 2 TrŘ, které proti usnesení připouští stížnost.

[5] Jestliže je však obviněným (nebo jinou k tomu oprávněnou osobou) vznesena námitka podjatosti směřující vůči všem členům senátu Nejvyššího soudu, a to, jak tomu bylo v dané věci, z totožného důvodu, vzniká situace, kdy nelze porušení této zásady nijak zhojit, protože stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu není přípustná z důvodu absence nadřízeného soudu, který by ji mohl projednat a rozhodnout o ní; v tomto smyslu byla stěžovatelka v napadeném usnesení správně poučena.

[6] Proto nezbývá než uzavřít, že ustanovení § 31 TrŘ není v těchto případech ústavně konformní, a tento deficit ústavnosti nelze překlenout ani výkladem, neboť zákon nedovoluje

delegovat rozhodnutí o vyloučení soudce Nejvyššího soudu jinému senátu tohoto soudu ani nelze proti usnesení podle § 31 odst. 1 TrŘ brojit dovoláním (§ 265a odst. 1 TrŘ *a contrario*).

[7] Tím, že o námitce podjatosti rozhodli sami soudci, jichž se námitka týká, došlo k závažnému zásahu do práva stěžovatelky na spravedlivý proces ve formě práva na zákonného soudce, a již z toho důvodu je na místě napadené usnesení zrušit.

[8] Vedle toho, s ohledem na fakt, že platné právo neposkytuje žádnou možnost, jak namítanou vadu zhojit, je důvodný rovněž návrh na zrušení ustanovení § 31 TrŘ, jež řízení o námitce podjatosti upravuje, protože toto ustanovení, jak bylo vysvětleno, nelze v určitých situacích vyložit ústavně konformním způsobem. Je tedy zapotřebí ponechat na zákonodárci, aby přijal novou úpravu, která tímto deficitem ústavnosti stížena nebude.

II.B Nesprávné posouzení otázky vyloučení soudců

[9] Stěžovatelka ve své námitce poukázala na členství všech tří soudců Nejvyššího soudu, jimž byla její trestní věc přidělena, v předlistopadové *Komunistické straně Československa* (dále jen „KSC“), a dovodila, že s ohledem na předmět řízení a na presumptivní vysokou míru morální integrity daných soudců by tito při svém rozhodování byli konfrontováni s otázkou, na niž by nemohli s ohledem na své politické přesvědčení zaujmout jiné než komunistickou ideologií predeterminované stanovisko.

[10] Při tom stěžovatelka odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 15. listopadu 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10, ECLI:CZ:US:2010:1.US.517.10.2,¹ v němž soud judikoval (§ 27), že si lze „v konkrétnostech představit mnoho případů, ve kterých by informace o soudcově členství v KSC mohla vyvolat (na první pohled) objektivní obavu z podjatosti soudce.“

[11] Nejvyšší soud se s argumentací stěžovatelky nijak nevyrovnal a dokonce ji ani přiměřeně nerekapituloval, čímž došlo rovněž k zásahu do práva stěžovatelky na spravedlivý proces.

[12] Stěžovatelka nad rámec toho, co uvedla ve své námitce podjatosti, podotýká, že osoby, jež se ztotožnily s marxisticko-leninskou ideologií do té míry, že vstoupily do KSC, nemohou být v demokratickém právním státě arbitry v otázce, zda je vydání knižní publikace projevů Adolfa Hitlera trestným činem, neboť jejich komunistické přesvědčení jim na to dává předem danou, kladnou odpověď.

¹http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-517-10_2

[13] Vzniklou situaci lze hrubě přirovnat k hypotetickému řízení o žalobě týkající se legálnosti interrupcí, v němž by byl rovněž vyloučen soudce, který v minulosti vystupoval jako aktivista hnutí *Pro Life* nebo naopak *Pro Choice* – takový soudce nedisponuje dostatečným stupněm volní autonomie, aby mohl o předmětné otázce svobodně rozhodnout.

[14] Podobně inklinace soudce ke komunistickému světovému názoru zakládá natolik silný *cognitive bias*, že je plně odůvodněn požadavek, aby tento soudce byl vyloučen z úkonů trestního řízení, v němž jde o posouzení trestnosti publikace projevů nacistického vůdce, už proto, že, jak stěžovatelka vysvětlila ve své námitce, ideologie německého nacionálního socialismu stála vždy vůči ideologii komunistické v nejostřejší opozici.

III. Přípustnost a včasnost ústavní stížnosti

[15] Proti napadenému usnesení nemá stěžovatelka možnost brojit žádným opravným prostředkem, nezbývá jí tedy než se obrátit na Ústavní soud ústavní stížností.

[16] Napadené usnesení bylo stěžovatelce prostřednictvím jejího zmocněnce doručeno dne 6. května 2016, tato ústavní stížnost je proto podávána ve lhůtě dvou měsíců ve smyslu ustanovení § 72 odst. 3 ZÚS.

IV. Závěrečný návrh

Ze všech těchto důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Ústavní soud po projednání její ústavní stížnosti vydal tento

n á l e z :

1. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2016, č. j. 8 Tdo 819/2015-43, došlo k zásahu do základního práva stěžovatelky na spravedlivý proces a na zákonného soudce.
2. Toto usnesení se proto r u š í .
3. Ustanovení § 31 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu), ve znění pozdějších předpisů, je v rozporu se základním právem na spravedlivý proces a na zákonného soudce.

4. Toto ustanovení se proto r u š í.

V Brně dne 7. května 2016

guidemedia etc s. r. o.

Seznam příloh:

1. *plná moc*
2. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2016, č. j. 8 Tdo 819/2015-43*